

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie nagród ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego dla nauczycieli akademickich stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 458 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z powyższym przepisem ustawowym każdy z ministrów nadzorujących uczelnie, w tym także minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwany dalej „ministrem”, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria i tryb przyznawania oraz sposób wypłacania nagród, o których mowa w art. 362 ww. ustawy, rodzaje osiągnięć i sposób ich dokumentowania, maksymalną liczbę przyznawanych nagród, maksymalną wysokość nagrody oraz wzór wniosku o jej przyznanie, mając na uwadze potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu osiągnięć umożliwiających uzyskanie nagrody, sprawnego przebiegu postępowań w sprawie ich przyznania i sprawnego ich wypłacania oraz adekwatności wysokości nagrody do rangi osiągnięć.

Zgodnie z art. 362 ustawy, za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej, wdrożeniowej lub organizacyjnej albo za całokształt dorobku minister może przyznać nagrodę. Do przyznawania nagród nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691). Na podstawie art. 458 ust. 1 ww. ustawy minister może przyznać nauczycielowi akademickiemu zatrudnionemu odpowiednio w uczelni artystycznej nagrodę, o której mowa w art. 362.

Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 23 maja 2019 r. w sprawie nagród ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego dla nauczycieli akademickich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1635), zwanym dalej „rozporządzeniem”, określono:

- 1) szczegółowe kryteria i tryb przyznawania oraz sposób wypłacania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego nagród dla nauczycieli akademickich za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej, wdrożeniowej lub organizacyjnej, a także całokształt dorobku;
- 2) rodzaje osiągnięć, za które mogą być przyznane nagrody, i sposób ich dokumentowania;
- 3) maksymalną liczbę przyznawanych nagród;
- 4) maksymalną wysokość nagrody;
- 5) wzór wniosku o przyznanie nagrody.

Projekt rozporządzenia nowelizującego powyższe rozporządzenie zakłada zmiany w zakresie:

- 1) doprecyzowania i uzupełnienia osiągnięć w zakresie działalności organizacyjnej, za które mogą być przyznane nagrody oraz w konsekwencji kryteria przyznania nagrody w tym zakresie;
- 2) uzupełnienie regulacji dotyczącej oświadczeń składanych przez kandydata do nagrody, w przypadku jej przyznania z inicjatywy własnej ministra;
- 3) określenia innego terminu przyznania nagrody z własnej inicjatywy ministra;
- 4) maksymalnej liczby nagród przyznawanych w danym roku kalendarzowym.

W przepisach § 2 i § 7 rozporządzenia, projektem rozporządzenia uzupełnia się regulację dotyczącą osiągnięć w zakresie działalności organizacyjnej, za którą mogą być przyznane nagrody oraz w konsekwencji kryteria przyznania nagrody w tym zakresie. Doprecyzowano, że osiągnięciem organizacyjnym, za które może być przyznana nagroda, jest efektywne zarządzanie uczelnią artystyczną, w szczególności osiągnięcie poprawy jej gospodarki finansowej (§ 1 pkt 1 lit. a projektu rozporządzenia). Podkreślono tym samym, iż ważnym czynnikiem wskazującym na efektywne zarządzania uczelnią, są jej wyniki finansowe, a nagroda powinna przysługiwać szczególnie w sytuacji poprawy jej gospodarki finansowej. W konsekwencji doprecyzowano również § 7 pkt 4 lit. c rozporządzenia, wskazując, że przy podejmowaniu decyzji o przyznaniu nagrody w zakresie działalności organizacyjnej uwzględnia się znaczenie wyników w zakresie efektywnego zarządzania uczelnią artystyczną, w szczególności dla poprawy jej gospodarki finansowej (§ 1 pkt 2 lit. a projektu rozporządzenia).

Do katalogu osiągnięć w zakresie działalności organizacyjnej dodatkowo dodano aktywności w zakresie współpracy:

- między uczelniami, w szczególności artystycznymi, mającej istotny wpływ na system szkolnictwa artystycznego lub
- przy tworzeniu projektów aktów prawnych lub dokumentów o charakterze strategicznym dotyczących systemu szkolnictwa artystycznego.

Zważywszy na znaczenie współpracy międzyuczelnianej, dotyczącej zarówno uczelni artystycznych, ale również innych uczelni, która może przyczyniać się znacząco do poprawy sytuacji zarówno w zakresie działalności dydaktycznej, naukowej, kulturalnej i organizacyjnej poszczególnych uczelni, zasadne wydaje się umożliwienie przyznania nagrody nauczycielom akademickim efektywnie podejmującym aktywności w tym zakresie, mające wpływ na system szkolnictwa artystycznego. Istotne znaczenie ma również udział przedstawicieli środowiska naukowego uczelni artystycznych w prowadzonych pracach rządowych albo społeczno-środowiskowych związanych z tworzeniem projektów aktów prawnych lub dokumentów o charakterze strategicznym dotyczących systemu szkolnictwa artystycznego. Zmiana w tym zakresie dotyczy § 2 pkt 4 lit. e rozporządzenia (§ 1 pkt 1 lit. b projektu rozporządzenia). W konsekwencji w rozporządzeniu przewiduje się dodanie w § 7 w pkt 4 lit. d poszerzając zakres katalogu kryteriów branych pod uwagę przy przyznawaniu nagrody za działalność organizacyjną (§ 1 pkt 2 lit. b projektu rozporządzenia).

W § 9 rozporządzenia pozostawiono maksymalną liczbę 17 nagród w roku kalendarzowym, ale doprecyzowano, iż są to nagrody przyznawane na wniosek rektora uczelni artystycznej. Dodatkowo w projekcie rozporządzenia umożliwia się przyznanie 19 nagród z własnej inicjatywy ministra. W stosunku do nagród przyznawanych z własnej inicjatywy ministra wydłużono termin, w którym mogą być przyznane do 15 listopada. Rozwiązania te zapewnią w większym zakresie możliwość dostrzeżenia i nagrodzenia osiągnięć nauczycieli akademickich uczelni artystycznych. (§ 1 pkt 3 projektu rozporządzenia).

W § 9 rozporządzenia dodaje się ust. 4a, w którym określa się katalog oświadczeń składanych przez kandydata do nagrody, w przypadku jej przyznania z inicjatywy własnej ministra oraz ust. 4b zakładając składanie analogicznych oświadczeń jak w przypadku

kandydata do nagrody zgłaszanego w drodze wniosku rektora uczelni artystycznej (§ 1 pkt 3 projektu rozporządzenia).

Zakłada się, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408), został udostępniony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”. Informacja w zakresie zgłoszeń lobbingsowych zostanie uzupełniona po zakończeniu etapu uzgodnień międzyresortowych.

Projekt rozporządzenia nie podlega przedłożeniu koordynatorowi OSR w celu przedstawienia stanowiska w trybie § 33 ust. 2 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Rozporządzenie nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480 i 1795).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283 oraz z 2026 r. poz. 100), należy stwierdzić, że rozporządzenie uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.